



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

18. Referuntur aliquæ opiniones circa Regulares in ordine ad administrandam Eucharistiam sæcularibus tempore Paschatis, & in articulo mortis, & etiam familiaribus, & seruatoribus actualiter sibi ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

Ni se deue dar credito al Padre Diana , quando traé declaracion de los señores Cardenales en contrario, pues como priouare abaxo ; para que hagan fee estas declaraciones, han de parecer autenticas, y firmadas del Señor Cardenal Presidente de la Sacra Congregacion, y legalizadas del Secretario della, y de mas desfo han de ser promulgadas con los requisitos, que las demas leyes , y muchos de los Autores citados por la opinion contraria, no disputan la question de Pio IV. porque no tuvieron noticia del.]

5. Ludou. de San Iuan in sum. q.8. de Eucharistia, art. 3. diffic. 3. hanc etiam sententiam absoluere, & sine formidine tenet, & Leander de Sacram. tom. 2. tr. 17. diff. 3. q. 19. putat etiam hanc sententiam esse probabilem.

6. Idem etiam existimat Tamburinus opus. de
communione cap. 4. § 4. a n. 51. usque ad n. 55. Quod si
aduersus hoc priuilegium obiectas verisimile non esse
Pontificem voluisse parochorum iurisdictioni dero-
gare, & ab eorum cura, & sollicitudine oves proprias
exinere & facile fatis facies negando hoc priuilegio
iurisdictioni parochorum derogari, & ab eorum iuris-
dictione oves extrahi. Tum quia Pontifex est po-
tissimum parochus, ex cuius licentia, & facultate haec
administratio fit. Tum quia parochis specialibus non
admititur facultas administrandi Eucharitiam suis
oibus, sed retenta coruna facultate alij in corum le-
uamen, & adiutoriorum designantur. Quæ omnia ma-
nifeste patent in facultate concessa pro administra-
tione p[ro]cennitie, quam Religiosi quolibet ante tem-
pore praesstant, nec tamen obinde iurisdictioni paro-
chorum derogatur, nec ab coruna cura oves exumin-
tur. Quod si iterum obiectas per non vsum præile-
giūm prædictum amilium esse; oblat, quia per non
vsum non amittitur priuilegium; quod in grauamen
aliorum non edit, scicu[m] prædictum est priuilegium.
Neque priuilegium cedens in alio grauamen apit-
titur per non vsum, nisi grauari præscribant aduersus
priuilegium. At nulla est parochorum præscriptio
aduersus Religiosos prædicto priuilegio gaudentes,
cum à tempore Pij IV. & V. omnes Pontifices suc-
cessores priuilegia à Pio IV. & V. concessa Religio-
sis confirmauerint. Adde hoc priuilegium Religiosis
concessum esse, non ut ex obligatione illo tantur, sed
ut viantur eo pro suo arbitrio. Quoties autem sic est
priuilegium concessum, non amittitur per non vsum

7. Adde, priuilegium hoc, et si non fuisset acceptatum à Religiosis Sancti Hieronymi (quibus primum concessum est) potuisse, & posse acceptari à Religiosis aliorum Ordinum participantibus de priuilegiis dictorum Religiosorum S. Hieronymi; præterquam quod non potest dici amissum hoc priuilegium per renunciationem factam à Regularibus: cum nomine constet talem renunciationem fuisse acceptatam à Papa: & alioquin renunciatione priuilegij debeat perfici acceptance eius, qui priuilegium concessit, possitque renuntiantis mutata voluntate velle uti priuilegio ubi concessio, & usque dum sit acceptata eius renunciatione (ut bene ostendit Bordonus tom. 2. x. 2. p. num. 1. 12. in simili.) Accedit, quod difficile est Religiosos amittere sua priuilegia per præscriptionem, licet iuxta paulo ante dicta possent Regulares in praesentia velli uti prefato priuilegio, eum antea vni non fuissent.

Vide etiam circa præsentem quæstionem præter
Doctores citatos, Samuellum de sepulturis tract. 1.
contr. 15. concl. 2. num. 20. cum seq.

Alibi in Resolutionibus non prima præterit huius Ref.

8. Sed ut alibi obseruauit, Eminentiss. Cardinatis Lugo, de Euchar. disp. 18. n. 4. circa priuilegium Nicolai V. videtur dubitare, primò quia dicitur concessum à Nicolao V. anno 1458. quod constat esse

manifestè falsum, quia illo anno erat Papa Pius Secundus, qui Calixto III. sucessit, qui sucessit anno 1455. Nicolo V. Ex alio cap.dubitis, secundo, qui Rodriguez in Bullario Regulari, vbi alias bullas eiusdem Papæ congerit, illius Bullæ non meminit. Sed hæc non admodum mouent Patrem Diccalifio de Sacramenti, tom. I. tractat. 4. disputatione. 11. dub. 49. 67. nam in primo potius esse error in scriptura in una littera seu nota numeri, quem errorem aliqui diji-
secuti sint, maximè cum alioquin constet in eo con-
uentu sic seruari, & haberi tale pruilegium. Iu-
secundo vero capite argumentum est negatum,
quod omisiter illud Rodriguez forte, vel oblitus,
vel quia cum illud fuisset collatum prius post lo-
illo Conuentu, non notauit, nec sula illa Bulla
omittitur ab eo Auctore, sed aliæ, quis vult, hoc-
nem cogere, ut omnia colligat pruilegia, cùm nos
Seraphinus, nec Barbosa, nec ali⁹ qui haec posuerint
instituto colleguntur poterint omnia congerere.
Addit Lugo si illud fuit solum viua vocis orationem,
iam ceſtas, & reuocatum fuisse per Urbanum VIII
generalem reuocationem, quod verum est, si non
fuissent à Pio IV. & Piò V. extensa per Bullas eiu-
modi pruilegia, & concessa aliis Monasteriis, & pec-
ciosis Pontificibus, aut etiam illos aliis Religiosis per
Bullas omnia pruilegia anteua quovis modo collata.

9. Verum his omnibus non obstante, propterea puto supradictam sententiam non esse Regularibus practicandam, etiam secluso fundato, & rixis cum Parochis stante clara declaratione Eminentissimorum Cardinalium facta verbo cum Sacellissimo à me adducta in part. 6. tradit. 7. infus. 8. & licet ad hanc declarationem tenetor respondere dicere Tamburinus, & Martinus de San Ioseph super ipsam si latenter me citato illam tuerit Dicat illis qui sibi disp. 11. dub. 5. num. 96. & 97. Vnde merito sententiam superioris expressam in fauorem Regulitum non ausus est docere nouissime Pater Vibanus ab Alesio in Theolog. moral. tradit. 2. distin. 1. cap. 1. Regula 4. Calstro Palauis tom. 4. tradit. 11. parti. 19. Suarez de Religion. tom. 4. tradit. 10. lib. 6. cap. 3. num. 6. Pelizar. tom. 2. tradit. 8. cap. 3. lib. 3. numeri 13. & alij.

RESOL. XVIII.

Referuntur aliqua opiniones circa Regulares in urbe ad ministrandam Eucharistiam scolaribus tempore Paschalis, & in articulo mortis, & etiam familiaribus, & servitoribus actualiter fisi scriveniunt, & intra Monasterium commorantibus, & etiam extra Monasterium degentibus? Ex part. II. tract. 8. & Misc. 2. Ref. 16.

s. i. **P**osse circa hoc plura Regulares videntur p*ro*uilegiorum docet P. Chaffaing*de primis Regulari part. 2. tract. 8. cap. 2. per itum;* & ideo auctor Prim*us*, quod Regulares possunt Eucharistiam ministrare in Pascchate, & in articulo mortis suis familiis, & ribus, & servitoribus actualiter fibi seruientibus, & intra Monasteria, aut loca eorumdem communibus, & sub eorum obedientia vincentibus*se similitudinem* eisdem extra Monasteria degenitus, qui huc fuisse p*ro*ptione p*re*cepto de recipienda Eucharista faciunt.

2. Nec obstat Concilium Tridentinum, 24. cap. 1. de reformat. non concedere hanc facultatem; nisi familiaribus commorantibus intra Monasteriorum septa, non autem familiaribus commorantibus extra septa Monasteriorum, quod limbis litteris

Et Eccles. Commun. Sacr. Ref XVIII. 167

liter declarauit Congregatio Cardinalium sub Gregorio XIV. ergo non possunt Eucharistiam ministrare omni tempore famulis extra septa Monasteriorum morantibus, cum clausula renuncatoria priuilegiorum sit iuncta decreto Tridentini.

3. Respondeatur primo, ex Roder. tom. 1. ques. 56. art. 14. Tridentinum esse quoad hoc, & cetera priuilegia renocatum à Pio V. vt diximus in tract. de priuilegiis in communis, ita ut dicto priuilegio sicuti alii in foro conscientiae vti possint.

4. Respondebat Secundus, Priuilegia Regularem suisse absolutè in vitroque fato, non obstante Tridentino confirmata, ut in dicto tractat. ac prope rera illam declarationem Cardinalium interpretū Tridentini, sicut & alias, nihil officere illi priuilegio, sicut nec alii priuilegiis, cum non sint declarativa ni sensu Tridentini: Deinde non esse tanti pondēris, vt sepius diximus, quod possint priuilegia authenticata, & auctentice confirmata enuerare. Ac sic tenet citatus Rodericus, Marcel à Sancto Benedetto in Scholio in Compendi priuilegi Fulieni verb. Familiariæ, §. 1. & 2. & alij.

5. Respondetur Tertiò , sub clausula reuocatoria illius capituli non comprehendendi priuilegia Mendicantium , cum non exprimantur , quod fieri debet , ut alibi dimisus ex Pio V. & Doctoribus.

6. Afferit Secundò, Quod Regulares possunt Eucharistiam ministrare fidelibus, & die eo quo præcepto Ecclesie satisfacere volunt, & se satisfacere præceptio, Probatur primò , ex concessione Pij V. in præcedenti propositione allegata, qua veterat Episcopis, & Rectoribus , vt non possint cogere Parohianos ad iterum sumendum Eucharistiam, si feme lam tempore Paschali sumpferint de manibus Religiarum. Et ex Concessione Nicolai V. facta Regiosis de Guadalupe anno 1458.

7. Nec obicias, Tridentinum reuocasse hoc privilegium, cum alias probauerimus non reuocasse; sed item opponas non usum illius privilegij; quoniam iam demonstrauimus alibi, non solus non abrogata privilegia Regularium; quin & si abrogaret, quæ usi non confirmata fuerunt,

8. Afferit Tertiū, quod licet Regularibus Eucharistiam in die Resurrectionis Dominicā sacerdotibus corrīgere, etiam ut Ecclesiā praecepto satisfaciant.

9. Nec obstat sententia Sacrae Congregationis,

sera Breui Innocentij X. in causa Regularium
ciuitatis Burdigalensis contra Illustrissimum Ar-
chiepiscopum illius Ciuitatis illam confirmatis,
bus missim emanata, in qua sic pronunciatur Instantia
bus Regularibus, &c. Sacra Congregatio assertit,
Archiepiscopum Burdigensem non posse prohibere
Regularibus habentibus priuilegia Apostolica, ut
Dominica Palmari vñque ad Dominicam in Al-
s inclusiue administrare non valeant personis sacer-
tibus Sacramentum Confessionis. Posse tamen ei-
re prohibere, vt personis secularibus in die Pas-
chatis non administrarentur Sanctissimum Eucharistia
Sacramentum, eti dictæ persona sacerdtales in alia
et satisficerint precepto Ecclesiæ hac de re edito.
qua duo notanda sunt, Primum Congregationem,
dictam respondendo quæcœla Regularium, de-
nare Archiepiscopum Burdigensem non posse
hibere, quin Regulares in quindena Paschali
in audiunt secularium confessiones. Secundum
notandum est, dictam Congregationem moni-
tum semetipsa, absque villa querela ipsi oblata de-
nare, dictum Archiepiscopum posse prohibere, ne
Resurrectionis Domini secularibus Eucharisti-
am ministrent. Ex quibus concluditur, posse
Regulares ex priuilegio die Resurrectionis Eucha-

ristiam secularibus porrigitur, quia sine illo non possit, cum iure prohibeantur; non posse tamen si ab Archiepiscopo prohibeantur; ergo propositio nostra, quæ assertor absolute posse illam ministrare die Restorationis, etiam satisfaciendo Ecclesiæ præcepto, non subsistit.

10. Responderi posse, primò. Hanc Constitutionem esse Decreti Cogregationis Cardinalium dumtaxat confirmantium, ac propterea nihil aliud operari, præter id quod tale decretum operatur, quod cum nullum alium effectum habeat nisi illum quem habet sententia Doctorum sicut in 1. de priu. in comm. probatum est. Nec similiter prædicta Constitutione, seu confirmatione alium effectum habebit, ut de confirmatione in genere, in proximè citato tractatu etiam probatum fuit: cumque alij DD. non mediocris literaturæ, & famæ in priuilegio evidenti fundati, existimare posse Regulari dare Eucharistiam die Resurrectionis Dominicæ ad praepcepto Ecclesiæ satisfaciendum, etiam Episcopo prohibente, cum sit Pontificis concessio; ac ex consequenti independens à voluntate Episcopi, sive Regularis in illius Priuilegijs possessione, id est illius iuri standum est, cum melius sit pars possidentis.

11. Respondeatur Secundū, quod supponendo dictam Constitutionem habere vim legis, & sententia, non propterea per illam derogari huic priuilegio, quoniam licet quoad confessionem in quinque Paschē sit sententia, non tamen talis est, quoad Eucharistia administrationem, circa quam non fuerat ad Sedem Apostolicam prouocatum, quoad illam Congregatio pronuntia nemine auditio, & conquerente; & sic pronunciatur Papa confirmat, ut ex dicta Constitutione, seu sententia constat, cumque nauditum possidentem, nec Congregatione, nee Papae, quemlibet alius iudex à possessione velle deicere presumatur, maximè cum hoc ius Regulatum sit us quasitum, quod non facile tollitur, nisi partibus super hoc contradictoriis auditis, iuxta Regulam ab Urbano VIII. positam, ut alibi diximus; Nullatenas credibile est dictam Congregationem, & Papam, illa sententia velle huic priuilegio verè iuri quæsito, si pie ignoto, cum extra corpus iuris vagetur, derogare.

12. Et tandem asserit Quartus, Quod licet Regulabis, iuratis Parochis, Eucharistiam pro viatico ministrare sacerdotibus in mortis articulo existentibus, ea tenet in sententia nostra de ministranda Eucharistia in Paschate Ioannes de la Cruz de stat. Relig. lib. cap. 5. dub. 5. concl. 2. Sic etiam absolute ceterum Portet. R. addit. ad verbum, Sacramentorum administratio rotabatur ex eo quod Nicolaus IV. Bulla inchoata, incimus populos, & Sextus IV. Bulla, Vestris in hac minoribus facultatibus ministrandi Eucharistiam fideibus concedentes, diem unicum resurrectionis Domini excepit; ergo cum exceptio fieret Regula in contrarium posuit iisdem in vi illatum consilium (solo illo die excepto) Eucharistiam ministrare; ac consequenter in mortis articulo.

13. Nec obstat Clementina Religiosi, de priuile-
Dadum, de sepulchro, prohibentes Regularibus admi-
strare Eucharistiam secularibus in articulo moris
sue licentia Parochi, quoniam tunc habetur li-
cencia Papæ, qui summus est Parochus, & sicut in
to, & contradicente Parocho, posset quis de
licentia Episcopi illam administrare secularibus, sic
fotiori de licentia Papæ. Accedit, quod illæ duæ
Clementina reuocata sunt à Pontificibus priuile-
a confirmantibus, non tamen consulerem Regu-
libus hoc vt priuilegio, nisi virgente aliqua ratio-
bili causa.

. hoc, &
quamvis
tam ple
lege ra
infra
tinam

hoc in
not pre-
e. §. No-
um. in
cipio. &
is eine

nor pre-
e. §. No-
m. in
cipio. &
is eius

14. Ec

Aliibi in Re-solutionibus præteritū annotationū huius Ref. quæ quidem alibi à nobis in pluribus reiecta sunt in variis locis nostrorum operum, & idem caueant Regulares illa ad praxim reducere. Vide præter alias P. Amicum in Curs. Theolog. tom. 7. disp. 3. secl. 3. n. 57. cum seq. qui negat Regulares posse ministrare Sacramentum Eucharistiae, articulo mortis, vel pro præcepto anno adimplendo absque licentia Parochi. Vide etiam Cardinalem Lugo de pænitent. diff. pnt. 18. sed. 2. n. 52. & 53. propterea negantem posse Regulares ministrare Vaticanae absque licentia Parochi, vt nouissime docet Andreas Mendo in Bull. Cruci. diff. pnt. 15. cap. 4. num. 40.

RESOL. XIX.

An seculares satisfaciant præcepto Communionis p. q. chalis, si sumant Eucharistiam in Ecclesiæ Regula- rium?

Et explanatur priuilegia Regularium non interire per non et sum nisi post centum annos? Ex part. 6. tr. 7. & Mise. 2. Ref. 5. 8.

§. 1. A Libi hanc quæstionem tetigi, & pro affi- mativa sententia adduxi aliquos Dodices, pre- quibus nunc addo Stephanum Bauni in Tuel. M. p. 1. tr. 5. q. 19. vbi firmat Religiosum mendicantem idoneum ministrum esse danda Eucharistia eam fons postulanti alio die quam Paschæ, quia Leo X. omni- bus in Franciscana familia regularibus, alibi que religio- giosum institutum proficiunt in aliquo Ordine mendicantium facultatem misistrandi facultibus Christi corpus concessit, omnibus diebus praecipi Paschæ, & articulo mortis, vel eius periculi: quam à Pio V. renouata in constitutione 28. declarat haec eius verba. Ipsique fideles Sacramentum Eucharistie (resurrectionis Domini & festinitate excepta) ferme, eisque illud per fratres huicmodi, scilicet mendicantes administrari valeat: nec ad illud facilius per le- rina Ordinarios, aut Ecclesiæ Ritu, seu alijs quascumque, illorum licentia minime reponit, sicut sub censuris Ecclesiasticis, aut alijs penitentijs compelli possit. Quod & à Paulo eius nomine Valde Regularibus concessionem esse anno 1557. patet ex eius bulla cuius est hoc initium, Ex Clemente Seu Apostolica pronisse: ergo cum exceptio in non ceptis firmer regulam, fidei militis etiam, s. p. 3. sequitur præfatos Pontifices excludinge folum diem Paschæ in ea opinione fuisse, vt credentes, illis omnes eiusmodi esse, quibus Eucharistia fidelibus porrigit à Regularibus nihil repugnet.

2. Et tunc satisfaci præcepto Ecclesiastico, & Communione quotannis recipienda circa Pascha probatur. Per communionem factam aliquo die de iis, qui continent hebdomada antecedente Paschæ, aut altera, quæ illud subsequitur, impletum præsummum communionis annua: non pollunt ergo ho- nestæ, ac licet cogi secularis, qui die Cœnæ communi- carunt in aliqua mendicantium Ecclesia, ut item id faciant in sua parochia, ipso die Pascha.

3. Obicitur. Cum dies Paschalitatis in citio priuilegio intelligi debat non materialiter pro folio resurrectionis die: sed formaliter pro toto tempore, quo lex Ecclesiastica de communione percipienda impleri potest, hoc est, à Dominicâ Palmator, & que ad Dominicam in Albis inclusum, ut declarat Eugenius IV. tenetque Suarez in 3. p. diff. 8. secl. 3. posse fideles intra duas hebdomadas citius ad effectum satisfaciendi præcepto de Communione annua communicare in Ecclesiæ Mendicantium. Re- spondendum est primum falsum esse Paschæ non in Bellis Pontifici extendi ad totum tempus, quo legi Ecclesiæ satisfici debet præcepto de communione: ita Beia part. 4. casu 4. & sic non sequi fideles posse communicare die Pascha in Ecclesiæ mendicantium, eti possint die Cœnæ. Dici erit posse nullum ab hac obiectione fieri doctrinae nostræ prædicti: cum concessione Nicolai V. facta religiosis B. Matia de Guadalupe anno 1458. Pontificatus eius quanto licet omnibus Christi fidelibus de eorum manu ut in illorum Ecclesia sacro pane refici, die Pascha, ab

que Episcopi aut Parochi licentia.

4. Additum à Paulo III. huic priuilegio & aliis,

Sup. hoc in §. 1. N Egarii responder Suarez de Relig. tom. 4. tractat. 10. lib. 9. cap. 3. num. 8. Portet in dubiis regular. tom. 1. verb. Sacramentorum administratio. n. 5. Villalobos in summa, part. 1. tract. 7. dub. 47. num. 4. Nugnus tom. 1. in 3. parte, qna. 8. 3. art. 4. concl. 5. Et in hanc negatiuam sententiam videtur inclinare Fagun- dez de præcept. Ecclesiast. 3. lib. 1. cap. 5. n. 16. Nota quod,

2. Sed affirmativa sententiam non ignobiles authores docuisse constat: hi sunt Ioan. de la Cruz de stat. Religio lib. 2. cap. 5. dnb. 4. concl. 3. Beia in resp. part. 4. ca. 4. Rodriguez tom. 1. reg. 9. 5. 6. art. 3. Sorbo in compend. priuile. ver. communicare, & alij. Et hoc ex priuilegio Nicolai V. concessio Monasterio B. Mariae de Guadalupe Ordinis Diu Hieronymi anno 1458. Quod priuilegium confirmavit viua vocis oraculo Paulus III. deinde Pius IV. facultates concessas particuleriter huic Monasterio, fecit communes omnibus Monasteriis eiusdem Ordinis, vt probat Rodrig. tom. 1. q. 5. 5. art. 9. Qua concessione, & extensio posita, id est, quod tale priuilegium sit commune omnibus alijs Monasteriis supradicti Ordinis D. Hieronymi, sequitur euidenter posse per communicationem ea frui, & vti omnes alios Mendicantes, ac proinde sequitur, posse Sacerdotem regularem ministrare Eucharistiam laicis tempore Paschali, & fideles satisfaci præcepto annua Communionis in Ecclesiæ Regularium, & in Lusitaniania ita fuisse iudicatum in caula Fratrum Minorum, cum quoddam Parocho, testatur Fagundez.

3. Nec supradictum priuilegium videretur per non vnum renocatum. Nam priuilegia Minorum, & per consequens aliorum Ordinum, sunt à Pio IV. confirmata ex certa scientia, & de plenitudine potestatis, quæ verba, vt notat Rodriguez tom. 1. qna. 8. art. 3. confirmat priuilegia, per non vnum renocata. Adde etiam, quia idem Pontifex non solùm confirmavit, sed de novo concessit dicta priuilegia, & sic de novo concessit Minoribus per communicationem dicta priuilegia Nicolai V. & Pauli III. Deinde nouissime Paulus V. confirmavit, & de novo roborauit priuilegia Minorum & Prædicatorm, etiam per non vnum renocata. Alia vero argumenta in contrarium inuenies soluta apud Beiam. Vnde ex dictis remanet satis probabilis ista sententia. Sed ego consulerem, vt Regulares in tali casu caueant Parochis, & tales sententiam in praxim non deducant.